Туган җиребезгә кыш та килеп житте. Кыш көннәрендә кар бөртекләре әйләнә-әйләнә, мамык кебек куыша-куыша, өй түбәләренә, агачларга төшә. Кыш балаларны туң-дырмакчы була. Әмма бала-лар кыштан курыкмыйлар. Алар чана, чаңгы шуа. Кыш аларның битләреннән үбә.

Туган җиребезгә ал таңлы, саф һавалы, сихри кыш та килеп житте. Кышның суык көннәрендә матур кар бөр-текләре әйләнә-әйләнә, ма-мык кебек куыша-куыша, биек өй түбәләренә, шәрә агачларга төшә. Кыш нәни балаларны туңдырмакчы була. Әмма шаян балалар усал кыштан курыкмыйлар. Алар чана, чаңгы шуа. Сал-кын кыш аларның алсу бит-ләреннән үбә.

предметның
билгесен

нинди? кайсы?

тәмен
характерын
төсен
предметның билгесен
физик сыйфатларын
формасын

Без биек тауга мендек.
Тирә-якта без торган түбәдән дә
биегрәк түбә күренмәде.
Тауның иң биек җиренә менеп
җиткәнбез.

Степени имён прилагательных

Сыйфат дәрәҗәләре

Максат:

1. Татар телендә нинди сыйфат дәрәҗә-ләре булуын һәм аларның ничек ясалуын ачыклау;
2. Теманың моделен төзү.

- Сравнительная степень – чагыштыру дәрәҗәсе
- Превосходная степень – артыклык дәрәҗәсе

салкынрак

бик салкын

Гади дәрәҗә

салкын

Кимлек дәрәҗәсе

салкынча

гади	чагыштыру	артыклык	кимлек
качественная	сравнительная	превосходная	уменьшительная

Сыйфат дәрәҗәләренең ясалышы

- Ак, яшел, бәхетле, акыллы, озын, ачы, зәңгәр.
- Аг**рак**, яшел**рәк**, бәхетле**рәк**, акыллы**рак**, озын**рак**, ачы**рак**, зәңгәр**рәк**.
- **Ап** – ак, **ямь** – яшел, **иң** бәхетле, **бик** акыллы, **озынның озыны, ап-** ачы, **зәп-**зәңгәр.
- Ак**сыл**, яшькелт**,** -, -, озын**ча**, ач**кылт,** зәңгәр**су.**

гади	чагыштыру	артыклык	кимлек
-	-рак, -рәк	•[-п], [-м] •бик, иң сүзләре •кабатлау	-кылт, -келт -гылт, -гелт -сыл, -сел- -ча, -су

Бирелгән табышмаклардан сыйфатларны табыгыз һәм дәрәҗәләрен билгеләгез

- 1. Җәен - соры, кышын – ак, аңа шулай яхшырак.
- 2. Үзе кып-кызыл, күлмәге ямь- яшел.
- 3. Кечкенә сары карт, кигән туны тугыз кат.
- 4. Су түгел – сыек, кар түгел – ап-ак.
- 5. Хәзер инде ул ак түгел,

  Карасу-соры һәм юеш.

  Ул карт хәзер, бозлы, сулы,

  Челтәрле, елак һәм юаш.

м о д е л ь

сыйфат дәрәҗәләре
гади
-
чагыштыру
-рак, -рәк
артыклык
-п, -м
иң, бик
кабатлау
кимлек
-кылт-келт
-гылт-гелт
-сыл-сел
-ча, -су

Өйгә эш

- 1. Модель буенча сыйфат дәрәҗәләре турында сөйли белергә.
- 2. Гаиләгездә иң яратып үткәрелгән бәйрәм, күңелле вакытларыгыз турында сыйфат дәрәҗәләрен кулланып, хикәя язып килегез.
- 3. Җирле шагыйрьләребезнең шигырьләреннән төрле дәрәҗәдәге сыйфатлары булган строфаларны табып алып килергә.